

občas vzpomenout nejen zábavných veselých příhod z bádání. Pokud jsem někoho nebo něco opomněl,

tak to určitě nebylo úmyslně a velice se za to omlouvám.

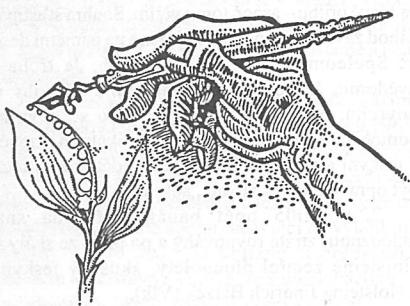
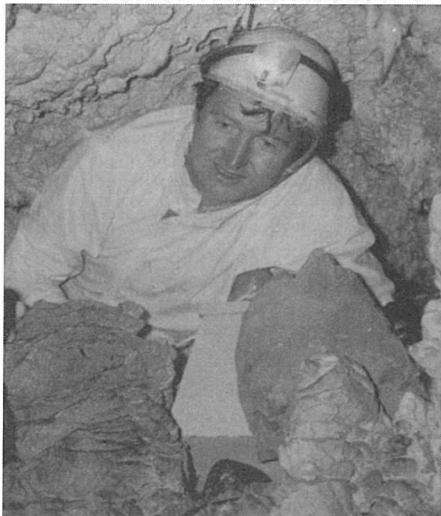
Vzpomínka

Letos uplynulo už dlouhých 20 let, kdy 12. října 1985 při povrchové exkurzi v Moravském krasu tragicky zahynul náš dobrý kamarád Vašek Krátký.

Byl jedním ze zakládajících členů skupiny TOPAS, kde s elánem pracoval při výzkumech, dokumentaci i organizaci života skupiny. Známá byla jeho obětavost, nezíštnost a přátelský přístup ke všem, se kterými se v jeskyňářské rodině setkal.

Pro všechny tyto vlastnosti jsme měli Vaška opravdu rádi a stále vzpomínáme na společné chvíle a zážitky v Moravském krasu i na expedicích. Je smutné, že si příroda vybrala svou daň tak brzy - bylo mu teprve 37 roků - a zůstaly už jen vzpomínky.

Jiřina Audyová ZO 6-17 TOPAS

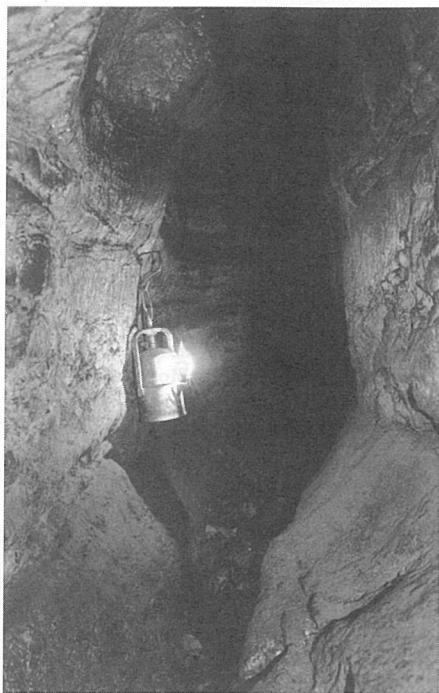

LISTÁRNA A KRÁTKÉ ZPRÁVY

Dokumentace Hynštových jeskyní na Rozměrkách (plošina Skalka, Moravský kras -jih) Marek Poustevník -Šenkýřík

Jeskyně č. 1407 Hynštova Na Rozměrkách se nalézá na souřadnicích GPS N 49°15.616', EO16 °44.245' (+-9 m) v jz. svahu plošiny Skalka, v jižní části Moravského krasu. Jedná se o velmi málo známou

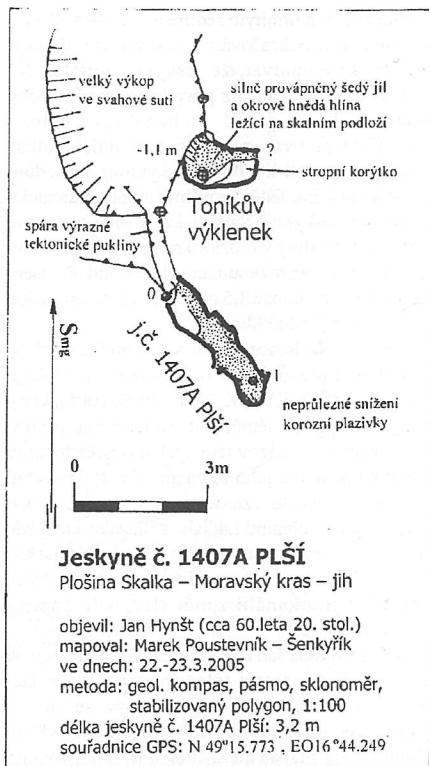
lokalitu, jejíž polohu donedávna neznali dokonce ani na Správě CHKO, přestože je to nejbližší položená jeskyně od vstupní brány do jižní části Moravského krasu, obce Ochoz u Brna. Od budovy Obecního

Obr.1. Krásně modelovaná Trpasličí chodba v jeskyni č. 1407 Hynštově na Rozměrkách (foto Marek P. Šenkyřík, 2004).

úřadu se nalézá pouhých 700 m daleko s. směrem. Zpráva o její existenci se dosud objevila v literatuře pouze jednou v r. 1967 v knize bratří Himmelů „Jeskyně v povodí Říčky“.

V Rozměrkách jsem poznal malou jeskyňku, plnou míru a pozitivní energie. Na skále tam roste břečťan, v korunách buků šumí jižní vánec, jeskynní portálek jakoby zval k meditaci. A kdo ví, jestli k tomuto účelu v minulosti i nesloužil. Mohlo to být třeba před sto lety... dějiny Ochoze se písí již dlouho, téměř 800 let. Bůh ví, kolik zamilovaných již odtud hledělo na ohnivě žhnoucí slunce zapadající nad říčmanicko – ochozskou elevaci? Dokáži si zde představit žít i skromného ochozského poustevníka. Rozměry jsou malá, ale svatá jeskyně, a pořád je to zde cítit. Ten soumrak se zapadajícím sluncem, který jsem zde prožil při osamělému mapování, mne svoji atmosférou vrhl přes půl zeměkoule, do mé meditační

Jeskyně č. 1407A PLŠÍ

Plošina Skalka – Moravský kras – jih

objevil: Jan Hynšt (cca 60.lety 20. stol.)
mapoval: Marek Poustevník – Šenkyřík
ve dnech: 22.-23.3.2005

metoda: geol. kompas, pásmo, sklonometr,
stabilizovaný polygon, 1:100

délka jeskyně č. 1407A Plší: 3,2 m
souřadnice GPS: N 49°15.773 , E 016°44.249

jeskyňky nad Rišikéšem, v Himaláji...

Jeskyně Na Rozměrkách je tvořena systémkem tří plazivek o délkách j.č. 1407: 1,5 m, j.č. 1407/I: 3 m, a j.č. 1408: 3 m, nalézající se asi 40 m vysoko nad současným dnem údolí, tzn. až těsně pod vrcholovou náhorní plošinou. Jeskynní vchody jsou otevřeny v asi 100 m dlouhém skalním bradlu lažáneckých vápenců, které nepochybňě detekuje starou paleouroveň Ochozského potoka, přítěkajícího průlomovým údolím ze směru od Březiny. Přestože vodní tok měl tendenci se o skálu erozně opřít, jeskyně pravděpodobně nevytvoril. Tři metry široký jeskynní portálek (j.č. 1407) je zvětšen mrazovým zvětráváním a jeskyně samotná je tvořena krásnou korozně modelovanou plazivkou, založenou na tektonické puklině jv. směru. Úžinatou chodbičkou se lze prosoukat do vzdálenosti 15 m od vchodu, přičemž za jejím současným koncem, uzavřeným velmi

mladým hnědým hlinitým sedimentem, lze očekávat dosud neznámé pokračování této trpasličí jeskyňky.

Lze se domnívat, že jeskynní portálek Na Rozměrkách byl znám již pravěkým lovcům doby kamenné, kteří podél Ochozského potoka nepochybně putovali ze svých jeskynních sídlišť v Hádeckém údolí ke svým jeskynním sousedům v údolí Křtinském. Jistě si povídali tohoto strategicky umístěného jeskynního převisku, v blízkosti pitné vody, který je jediný v prostoru mezi oběma údolími. Archeologicky neprozkoumaná plocha pod převisem však má rozlohu pouze 3,5 m² a je pokryta jen malou vrstvou mladé hnědé hlínky.

Jeskyně Na Rozměrkách a její blízké okolí je dlouholetým pracovištěm ochozského speleologa Jana Hynšta (ŠENKYŘÍK, M. P., 2004, 2005), který této lokalitě věří již téměř padesát let. Proto jsem si dovolil historický název této speleologické lokality doplnit na památku jeho jménem. V r. 2003 se nad Rozměrkami začalo vznášet tajemno v souvislosti s virgulovými měřeními Ladislava Slezáka, který zde svému generáčnímu druhu Janu Hynšovi předpověděl existenci neznámé jeskyně velkých dimenzí. Její anomálii spolu sledovali směrem k vrcholu Ochoze.

V r. 2004 mne Jan Hynš požádal, abych provedl mapovou dokumentaci této jeho tradiční bádací lokality. Dokumentačních prací jsem se zhostil v květnu a červnu 2004 a jejich výsledkem je kvalitní speleologická mapa, která tvoří přílohu k tomuto článku, a z níž lze o Hynšově jeskyni Na Rozměrkách vyčíst více dalších informací.

V lesní trati Na Rozměrkách v jz. svahu plošiny Skalka lze najít řadu opuštěných speleologických výkopů, které zde Děda Ochoz hlbil při hledání neznámých jeskyní od počátku 60. let 20. století. V r. 2004 mne RNDr. Antonín Tůma ze Správy CHKO MK upozornil na existenci malé nevidované jeskyně nalézající se v z. svahu plošiny Skalka, v prostoru mezi jeskyní č. 1407 Na Rozměrkách a lomem Skalka s.r.o. Tato lokalita ho zaujala stropním korýtkem, a proto mne vyslal provést její rekognoskaci. Po příchodu na udané místo jsem zjistil, že jsem tuto lokalitu již jednou navštívil v pol. 80. let, a od té doby se nezměnila. Jeskyně se nalézá na souřadnicích GPS: N 49°15.773 , EO16°44.249' (+-9 m), v nadmořské výšce 407 m (na zákl. odečtu

ze ZM ČR). Je tvořena korozní plazivkou, vázanou na výraznou tektonickou puklinu jv. směru, která ve vzdálenosti 3,2 m od vchodu končí neprůlezným snížením a zúžením. Vlevo, o 3 m níž, se nalézá malý Tonikův výklenek se stropním korýtkem, který působí dojemem ucpaného vertikálního paleoponorného komína. Drobný speleologický průzkum, který jsem zde v září (r. 2004) provedl, však paleoponornou funkci výklenku nepotvrdil. Ve slepé skalní kapse tam na pevném skalním podloží leží provápněný šedý jíl a okrově hnědá hlína. Lokalita se nejeví být speleologický perspektivní, ale je nedobádaná. Bylo by však nutné, za cenu přesunu většího objemu materiálu, sledovat tektonickou puklinu do větší hloubky. Možnou přítomnost paleoponoru Březinského potoka zde - v nárazovém svahu plošiny Skalka - nelze proto ještě vyloučit. Před vchodem do jeskyně je dosti velký výkop ve svahových sedimentech, který byl nezbytný k odhalení tektonické pukliny s jeskynní chodbičkou. Objem vykonaných prací dokazuje, že ten, kdo zde kopal, tomuto místu věřil. Protože jsem téměř s jistotou věděl, kdo to byl, zeptal jsem se na to Dědu Ochozu a Jan Hynš své autorství potvrdil. Objevitelem této jeskyně byl tedy v 60. letech 20. století Jan Hynš z Ochoze, který ji sám pokřtil na jeskyni (č. 1407A) „Plší“. V březnu 2005 jsem vyhotobil jeskyni č. 1407A Plší základní mapovou dokumentaci. V literatuře byla tato lokalita až do tohoto okamžiku neznámá (ŠENKYŘÍK, M. P., 2005).

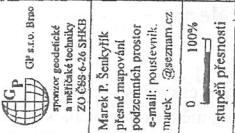
Tento příspěvek byl doplněním bloku obsáhlých článků o krasových jevech plošiny Skalka, zveřejněných ve sborníku Speleofórum 2005.

Literatura:

- HIMMEL J., HIMMEL P. (1967): Jeskyně v povodí Říčky. ZK ROH KSB. Brno.
ŠENKYŘÍK M., P. (2004): Speleologický průzkum závrtku Zub na plošině Skalka v jižní části Moravského krasu (1994-2004). Objev jeskyně č. 1410B Soví komín. Acta Speleohistorica, 1/2004. Brno. 35 s.
ŠENKYŘÍK M., P. (2005) Plošina Skalka – základní studie o neznámém speleologickém problému jižní části Moravského krasu. Acta Speleohistorica, 4/2005. Brno. 70 s.

SHKB 2004

GP
CTU v Praze
Institut geodetické
a kartografické techniky
ZO ČSŠ a České SHKB

Marko P. Šenkyřík
speleolog Jan Hynští
tel.: M. 752 22 2 004

metoda: geologický kompas, pásmono, stabilizovaný
polygon, bez odčtu sklonometru

měřítko: 1:100, pládyrys
délka jeskyně: č. 1407 - 15,1 m (p.b. 0 - 4)
č. 1407/I - 3m
č. 1408 - 3m

Jeskyně č. 1407 (1408) HYNŠTOVA NA ROZMĚRKÁCH

Plošina Skalka, k. ú. Ochoz u Brna

